

ПОСІБНИК НАЛЕЖНИХ ПРАКТИК ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У БАСЕЙНІ ЧОРНОГО МОРЯ

Проект MARLENA- Новий підхід в усуненні морського та річкового забруднення, BSB 139
Спільна Операційна Програма "Басейн Чорного моря 2014-2020"

www.marlenablacksea.eu

Common borders. Common solutions.

Вступ

У посібнику з належної практики поводження з відходами в басейні Чорного моря представлені належні практики управління та підходи місцевих органів влади, бізнесу та неурядових організацій в Туреччині, Болгарії, Румунії, Молдові, Україні. Основна увага приділяється підходам та проектам, що призводять до скорочення забруднення у морях і річках, впровадженню систем окремого збору відходів, а також проектам, що здійснюють перехід від "боротьби" з відходами до управління сировиною. Для досягнення цих цілей необхідно змінити організацію процесу збору відходів, розпочати ефективну освітню кампанію, а також забезпечити інвестиції. Кожен з нас створює відходи: вдома, у школі, на роботі, на вулиці. Тому результати системи поводження з відходами залежать, головним чином, від ступеня відповідальності та обізнаності її користувачів, тобто усіх нас.

Практика та рекомендації в посібнику ґрунтуються на досвіді місцевих органів влади та громад Чорноморського басейну, мають на меті охопити якомога більшу аудиторію громадян, органів влади та бізнесу, заохотити їх брати більш активну та повноцінну участь у вже створеній практиці та шукати нові партнерські стосунки, підходи до охорони природи. Посібник розроблено всіма партнерами в рамках проекту MARLENA, діяльність А.Т1.3., включаючи огляд у 5 країнах та підготовку посібника з належної практики поводження з відходами місцевих органів влади та екологічних організацій, результати D.Т1.3.1. and D.Т1.3.2.

MARLENA (Marine and River Litter Elimination New Approach) - новий підхід в усуненні морського та річкового забруднення, спрямований на об'єднання сил проти забруднення поблизу Чорного моря, річок, територій, що охороняються, та природних заповідників у басейні Чорного моря.

1

Всі 5 цільових регіонів (Туреччина, Болгарія, Румунія, Молдова та Україна) знаходяться в Чорноморському басейні, мають багате біологічне різноманіття і туристичний потенціал.

Проект спрямований на спільне підвищення обізнаності громадськості та просвіту з проблем річкового та морського забруднення, цінність біорізноманіття та охорону навколишнього середовища для цільових аудиторій, таких як: молодь, туристи, бізнес, місцеві громади та органи влади, освітні організації. Особлива увага приділяється розвитку екологічно-відповідальної громадськості і екологічної поведінки серед молоді.

MARLENA має на меті посилити поінформованість громади та залучити місцеве населення до просування та здійснення транскордонних кампаній з очищення прибережних та річкових вод у басейні Чорного моря та обміну передовою практикою в цій галузі для зменшення та усунення забруднення.

Партнери проекту - з 5 країн

1. Муніципалітет м. Деміркей (Туреччина)
2. Асоціація "Зелена Странджа" ГО (Болгарія)
3. Асоціація зі сталого розвитку «Прут-Дунай» (Румунія)
4. Центр екологічного консультування м. Кагул (Молдова)
5. Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
Національної академії наук України (Україна)
6. Муніципалітет м. Малко-Тирново (Болгарія).

Групи проектних заходів такі:

Група 1 (GA1) Спільна управлінська діяльність: зустрічі, звіти та координація спільних заходів щодо реалізації проекту для кращої співпраці між організаціями у басейні Чорного моря. Дослідження існуючої політики та законодавства, мереж та ініціативи співпраці для скорочення річкового і морського забруднення у басейні Чорного моря; посібник з належної практики поводження з відходами, круглі столи та тематичні конференції між партнерами, спільна платформа для сигналізації про викиди і незаконні звалища.

Група 2: (GA2) Підвищення потенціалу місцевих зацікавлених сторін

Дрібномасштабні інвестиційні роботи будуть здійснюватися на території двох партнерів для вирішення спільних екологічних питань: просування європейської практики використання окремої системи збору відходів в Болгарії, ліквідація та скорочення незаконних поховань і полігонів на березі річки у м. Деміркей (Туреччина) і перетворення їх у гарний парк. Тренінги з нарощування потенціалу місцевих органів влади, обміни хорошою практикою.

Група 3: (GA3) Заходи з підвищення інформованості громадськості і підвищення обізнаності

громадськості, що включають в себе: широку інформаційно-пропагандистську кампанію в країнах басейну Чорного моря, в тому числі: інформаційні зустрічі, рекомендації «відповідального громадянства» для

для дітей і студентів, туристів і відвідувачів, річки і моря - створення інформаційних кампаній, організація еко-заходів і еко-таборів для підвищення екологічної культури молоді.

Проектний підхід

Проект будується на основі спільного процвітання та добрих відносин між країнами-членами Європи та їх сусідніми країнами. Спільною метою є чисте море та річки в Чорноморському регіоні.

Реалізація проекту об'єднає комплексні підходи, оскільки в основі проекту буде накопичений досвід та передові практики від попередніх реалізованих проектів, а також нові підходи та методи, які будуть реалізовані. Однією з головних змін, з якими стикаються партнери проекту, полягає саме в підвищенні обізнаності громадськості про серйозність проблеми забруднення відходів, нерегульованих звалищ, відсутності звичок для розділення сміття, що дуже негативно впливає на якість річкових вод та водні басейни в цілому. Оскільки проблема надзвичайно серйозна та всеосяжна, одним з підходів, який планується здійснити, є залучення всіх зацікавлених сторін - місцевих і регіональних влад, промисловості, університетів, студентів, туристів, відвідувачів регіонів-учасниць. У рамках проекту будуть організовані прес-конференції, тематичні конференції, круглий стіл в

Common borders. Common solutions.

країнах-партнерах з метою підвищення обізнаності серед зацікавлених сторін.

Підхід, який буде реалізовано, - широкомасштабна інформаційна кампанія серед представників усіх цільових груп; організування зустрічей з ними, розробка та розповсюдження посібника, розміщення інформаційної таблиці тощо. Будуть розглянуті та представлені "хороші" міжнародні практики вирішення проблеми з відходами. Інноваційні підходи, які планується здійснити на рівні проекту, - це інвестиційні заходи для реалізації проекту в двох регіонах-учасниках - м. Деміркей та м. Малко-Тирново. Будуть здійснені інвестиції для роздільного збору відходів та для очищення нерегульованого полігону. Окрім цих інвестицій всі регіони-партнери здійснюватимуть "м'які" заходи, спрямовані на підвищення обізнаності студентів, туристів, місцевого населення з проблемою відходів, а також розвиток туризму на охоронюваних територіях. Інші новаторські підходи, які будуть використані для реалізації проекту, - створення та підтримка онлайн платформи, яка буде доступною для всіх партнерів і слугуватиме не тільки для обміну досвідом та належною практикою, але також як стійкий метод, за допомогою якого буде повідомлено про нерегульоване забруднення в регіонах. Організація екологічних таборів, у тому числі міжнародних, також є інноваційним підходом, який молодь буде залучати з раннього дитинства до серйозності проблеми забруднення водних об'єктів.

В рамках проекту MARLENA - онлайн-платформа <http://marlenablacksea.eu/> була розроблена.

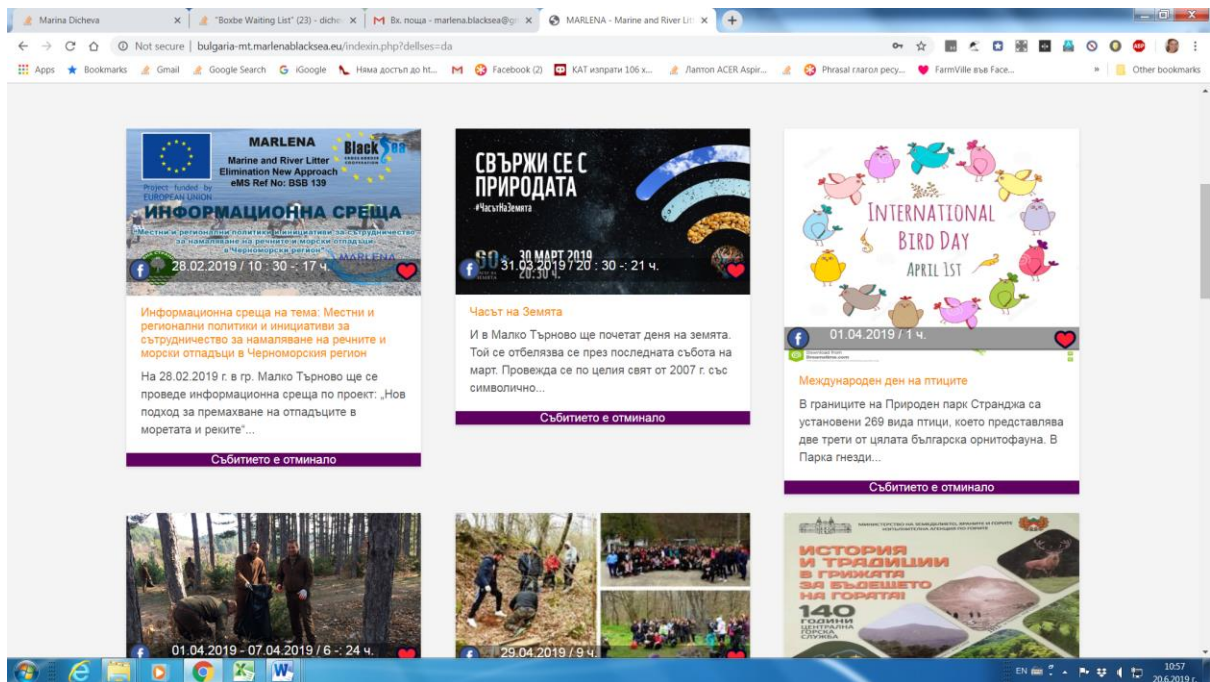
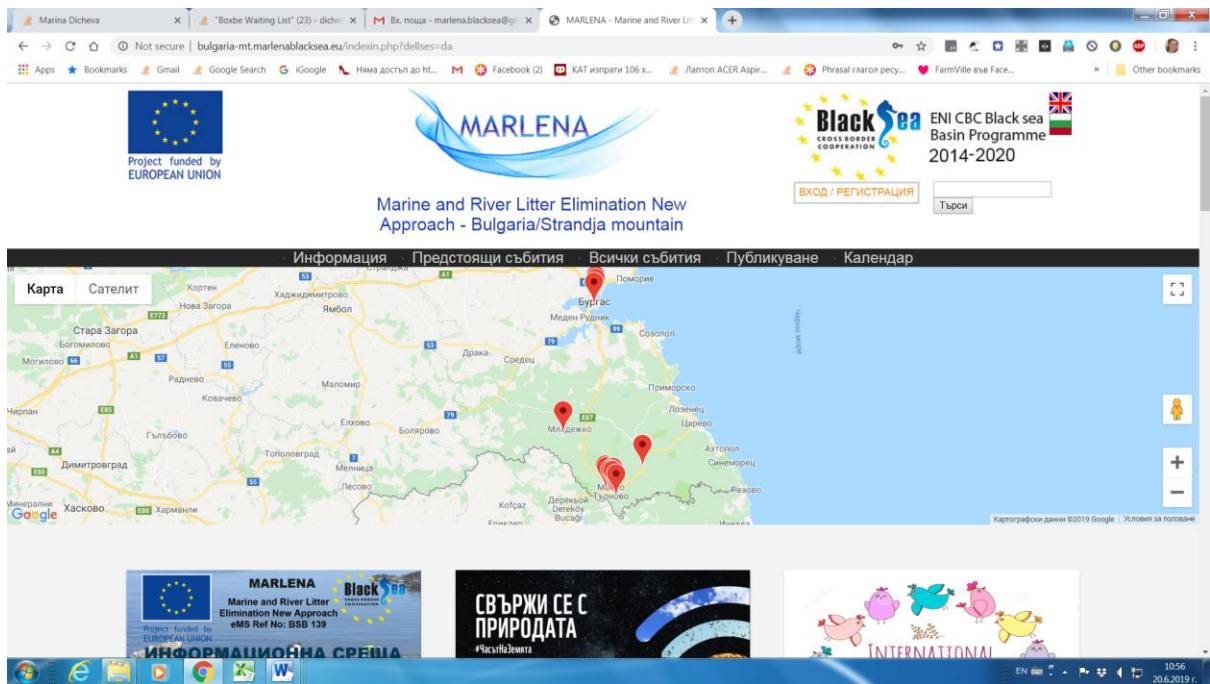

Платформа проекту MARLENA є ключовою для спілкування не лише між партнерами проекту, а й між командою та широкою громадськістю. Для досягнення цієї мети кожен проектний партнер підтримує власну субсторінку, забезпечуючи своєчасне оновлення та включення місцевих зацікавлених сторін.

Common borders. Common solutions.

EUROPEAN UNION

Основна терминологія

Чорне море - природний внутрішній водний басейн, розташований між Європою та Азією. Шість країн ділять узбережжя Чорного моря: Болгарія, Грузія, Румунія, Росія, Туреччина та Україна. Населення близько 16 мільйонів людей населяє прибережні зони шести країн.

Чорноморська екосистема, як відомо, багата і різноманітна, але вона також вважається вразливою, оскільки відчуває суттєвий тиск від забруднення на суходолі.

Common borders. Common solutions.

Комплекс транскордонних екологічних проблем навколо Чорного моря включає в себе: зниження живих ресурсів, хімічне забруднення, зміна біорізноманіття, знищення середовища проживання, вплив зміни клімату та мінливість у системі циркуляції.

Іншим основним типом проблемних забруднювачів є тверді побутові відходи, що скидаються в море з кораблів та деяких прибережних міст. Будь-які плаваючі або напівзанурені відходи неминуче закінчуються на березі моря. Тому пляжі Чорного моря, як правило, накопичують багато сміття, що є непривабливим і становить небезпеку для здоров'я людей та морських видів.

Забезпечення стійкого використання морського середовища є необхідною умовою конкурентоспроможності багатьох галузей промисловості у прибережних районах. Ключова роль морів у кліматичній системі та постійне погіршення стану морського середовища вимагають, щоб ми стали приділяти більше уваги океанам та морям.

Рамкова Директива морської стратегії ЄС пропонує серйозний підхід до вирішення проблем у морському середовищі, що виникають внаслідок неправильного використання та виснаження морських, океанських ресурсів. Серед інших серйозних проблем передбачені заходи щодо поводження з морським забрудненням.

Відходи, які потрапляють у річки та Чорне море

Забруднення є ключовим екологічним, соціальним та економічним питанням і все більш серйозною проблемою із кількістю відходів, що утворюються в Європі та продовжують зростати щорічно. З мільярди тонн відходів, 70 мільйонів тонн яких небезпечні - щорічно утилізуються в Європейському Союзі. Це становить близько 6 тонн твердих побутових відходів на європейця.

5

Визначення

Відходи

Відходи - одна з найдавніших екологічних проблем в ЄС, і її визначення є суперечливим. Переглянута Рамкова Директива щодо відходів визначається Європейською Комісією як об'єкт, який вважається його власником відходом, і який він має намір викинути.

Запобігання утворенню відходів

Поняття "запобігання утворенню відходам" означає зменшення кількості матеріалів, які використовуються для створення продукції та підвищення ефективності використання вже створених продуктів. Подовження життєвого циклу продукту або розгляд варіантів як повторного використання є формою профілактики шляхом перенаправлення каналів утворення відходів.

Профілактика якості

Зниження вмісту небезпечних речовин у складі відходів вважається якісною профілактикою відходів, оскільки це зменшує опромінення людей та навколишнього середовища шкідливим впливом.

Ієрархія поводження з відходами в ЄС

Common borders. Common solutions.

Ієрархія встановлює п'ять можливих засобів поведження установ та підприємств із відходами та надає пріоритет заходам у такому порядку:

Основна мета Рамкової Директиви щодо відходів полягає в тому, щоб ЄС став "суспільством більшої утилізації" =, яке прагне уникнути забруднення.

Підхід до життєвого циклу

Політика, що проводиться в рамках попередження забруднення, спрямована на зменшення загального впливу на виробництво та на навколишнє середовище.

Розширена відповідальність виробника (EPR)

Це стратегія, яка заохочує виробників враховувати життєвий цикл своєї продукції на етапі проектування, розширюючи відповідальність виробника та включаючи повторне використання або переробку в кінці життєвого циклу продукції, яку вони виробляють.

Концепція дизайну виробу життєвого циклу є частиною більш широкої моделі ресурсної ефективності -

використання «природних ресурсів найефективнішим засобом якомога більше разів, зменшев вплив на довкілля».

Аналіз каналів матеріального потоку

Ефективність використання матеріалів (ЕМ) означає зменшення споживання, виробництва та вивільнення матеріалів, пов'язаних з попередніми процесами. ЕМ також запобігає забрудненню, допомагаючи уникнути проблем, пов'язаних з відходами, орієнтуючись на підхід до життєвого циклу.

EUROPEAN UNION

Стратегії запобігання відходів, доступні державам-членам, поділяються на три широкі категорії, що вимагають різного рівня залучення державних органів: інформація, просування та регулювання.

Стратегії зміни поведінки та обґрунтовані рішення включають:

- інформаційні кампанії;
- інформацію про методи попередження забруднення;
- навчальні програми для компетентних органів;
- екологічне маркування.

Стратегії просування, що стимулюють зміну поведінки та забезпечують фінансову та матеріально-технічну підтримку вигідних ініціатив, включають:

- підтримка добровільних угод;
- заохочення повторного використання та ремонту;
- заохочення систем управління навколишнім середовищем;
- стимули до екоспоживання;
- сприяння дослідженням та розробкам.

Регулюючі стратегії, що вимагають дотримання обмежень щодо утворення відходів, розширення екологічних зобов'язань та виконання екологічних критеріїв за державними контрактами, включають:

- розробку заходів;
- податки та стимули;
- розширену політику відповідальності виробників;
- екологічну політику державних закупівель;
- вимоги до екодизайну.

Ці стратегії є доповнючими і можуть бути інтегровані з іншими відповідними існуючими політиками, такими як політика сталого споживання та виробництва, екологічна політика, політика поводження з відходами. Також ці стратегії можуть становити незалежну національну програму попередження забруднення.

Дорожня карта ефективності використання ресурсів у Європі

"Дорожня карта ефективності використання ресурсів у Європі" (COM (2011) 571 final, Європейська комісія) - це ініціатива, яка встановлює узгоджені рамки політики та заходів щодо просування економіки, що працює на ресурсах, відповідно до бачення ЄС 2050 року.

Відповідно до вищезазначеного документу до 2050 року економіка ЄС буде рости таким чином, що відповідає обмеженням ресурсам і можливостям планети, тим самим сприяючи глобальним економічним змінам. Наша економіка буде конкурентоспроможною, всеосяжною та здатною забезпечити високий рівень життя з меншим впливом на навколишнє середовище. Усіма ресурсами керуватимуть стабільно - від сировини до енергії, вода, повітря, земля та ґрунт.

Common borders. Common solutions.

У боротьбі зі змінами клімату будуть досягнуті важливі цілі, а біорізноманіття та екосистемні послуги будуть захищені, оцінені та значною мірою відновлені.

Частиною поставлених цілей є:

Стале споживання та виробництво

Вдосконалення продуктів та зміна структури споживання

Основна мета: до 2020 року громадяни та органи державної влади отримають відповідні стимули для вибору найефективніших продуктів та послуг через відповідні цінові сигнали та чітку екологічну інформацію. Їх вибір споживачів стимулюватиме компанії впроваджувати інновації та пропонувати більш ресурсоефективні товари та послуги. Будуть встановлені мінімальні стандарти екологічної ефективності для вилучення з ринку найменш ресурсоефективних та найбільш забруднюючих продуктів. Буде високий споживчий попит на стійкі товари та послуги.

Стимулювання ефективного виробництва

Основна мета: впровадження ринкових і політичних стимулів для розвитку бізнес - інвестиційної ефективності до 2020 року. Ці стимули сприятимуть впровадженню інновацій у широко використовуваних методах виробництва, спрямованих на оптимальну ефективність використання ресурсів. Усі компанії та їх інвестори зможуть виміряти та порівняти ефективність використання ресурсів протягом усього життєвого циклу. Економічне зростання та рівень життя не залежать від використання сировини, а залежатимуть головним чином, від вищої вартості продукції та послуг.

Цей документ лежить в основі політики сталого розвитку ЄС та країн-членів ЄС.

8

Дорожня карта містить розділ "Перетворення відходів у ресурси", основною метою якої є: до 2020 року відходами будуть управляти як ресурсом. Відходи, що утворюються на душу населення, будуть в стані абсолютного занепаду. Переробка та повторне використання будуть економічно привабливими можливостями як для державного, так і для приватного сектору через широке роздільне збирання та розвиток функціональних ринків вторинної сировини. Буде перероблено більше матеріалів, включаючи матеріали, що мають істотний вплив на навколишнє середовище та сировину надзвичайно важливу. Законодавство про відходи буде повністю застосовано, а незаконні відвантаження відходів будуть ліквідовані. Відновлення енергії буде обмежено не підлягаючими вторинному переробленню матеріалами, сміттєзвалища практично будуть вилучені, і буде гарантуватися якісна переробка.

Нульові відходи означають, перш за все, культурні зміни. Він повинні виходити за межі поточної мети ЄС щодо "суспільства, що переробляє", і включати скорочення споживання матеріалів та енергії. Сировину можна відновлювати, а не спалювати і не закопувати на сміттєзвалищі. Ми вважаємо, що несення відповідальності, яку всі ми, як і весь приватний сектор, несемо за навколишнє середовище, є ключем до миру із зменшенням забруднення

Компіляція заходів циклічної економіки

Значна частина природних ресурсів обмежена, і потрібно знайти екологічно та економічно стійкий спосіб їх використання. Крім того, у підприємств є економічний інтерес максимально ефективно використовувати свої ресурси.

У циклічній економіці цінність продуктів і матеріалів зберігається якомога довше; утворення відходів та використання ресурсів зводяться до мінімуму, а ресурси зберігаються в

Common borders. Common solutions.

економіці, коли продукт досягає кінця свого життєвого циклу і неодноразово використовується для створення додаткової вартості. надати

Європейська стратегія присвячена захисту планети, наших громадян і надання можливості для галузей промисловості.

Відповідно до нової стратегії Європейський Союз:

- **Зробить переробку вигідною для підприємств:** будуть розроблені нові правила упаковки для поліпшення переробки вторинної пластмаси, що використовується на ринку, та збільшення попиту на вміст переробленого пластику. Завдяки збору більшої кількості пластику повинні бути створені, вдосконалені та розширені засоби утилізації, а також вдосконалена та більш стандартизована система роздільного збору та сортування відходів по всьому ЄС. Це заощадить близько ста євро на тонну накопиченої кількості. Більш додана вартість буде досягнута для більш конкурентоспроможної та стійкої галузі пластмаси.
- **Скорочення пластикових відходів:** європейське законодавство вже призвело до значного скорочення використання пластикових пакетів у кількох державах-членах. Комісія також вживатиме заходів щодо обмеження включення пластикових мікрочастинок у продукцію та створення впізнаваних етикеток для біологічно розкладаємих та компостних видів пластмаси.
- **Зупинення забруднення води:** нові правила щодо портових прийомів вирішуватимуть проблему відходів з морських джерел через заходи щодо забезпечення того, щоб відходи, що утворюються у суднах або відходи від моря, не залишалися, а поверталися на землю, де вони утилізуються належним чином.

У травні 2019 року Рада Європейського Союзу прийняла амбітні заходи, запропоновані Комісією щодо боротьби з морським забрудненням, а саме з одноразовими пластмасовими виробами які найчастіше зустрічаються на європейських пляжах, а також занедбаного обладнання для риболовлі та розкладаємого пластику.

Нові правила пропорційні та розроблені для досягнення найкращих можливих результатів. Це означає, що до різних товарів будуть застосовуватися різні заходи. Будуть запроваджені нові правила:

- заборона на певні одноразові пластмасові вироби, для яких є альтернативи на ринку, а саме: ватні тампони, столові прилади, тарілки, соломки, мішалки та балончики, а також чашки, ємності для напоїв, виготовлених із пінополістиролу, та всі пластиків, що окиснорозкладаються;
- заходи щодо зменшення споживання харчових ємностей та кухлів для напоїв із пластику та спеціального маркування певних продуктів;
- розширені схеми відповідальності виробників для покриття витрат на вивезення відходів для таких продуктів, як тютюнові фільтри та риболовне спорядження;
- 90% роздільного захоронення пластикових пляшок до 2029 року (до 2025 р. - 77%) та дизайну товару, згідно з яким кришки повинні бути прикріплені до пляшок.

Інструменти для зменшення морського забруднення

* Ключові слова: П - Пластик, І - Інші тверді побутові відходи, С - Санітарні або медичні відходи, К - Каналізація, М - Мережі та ящики, Р - Рибальські відходи

ІНСТРУМЕНТИ	КАТЕГОРІЇ МОРСЬКИХ ЗАБРУДНЕННЯ									
	Земельні джерела				Джерела з прибережних підприємств					
	П	І	С	К	п	І	К	М	Р	
РИНОКОВО - ОРІЄНТОВАНІ ІНСТРУМЕНТИ										
Податок на пластикові пакети										
Податок за збір та переробку відходів										
Грошовий депозит для упаковки напоїв (скляних, пластикових та алюмінієвих)										
Портовий податок за прийом відходів (разова плата)										
Стимули для рибалок зареєструвати та збирати морські відходи										
Купівля пошкоджених / покинутих рибальських снастей										
Туристичні податки, які використовуються для прибирання пляжів										

Штрафи за забруднення									
АДМІНІСТРАТИВНІ ЗАХОДИ									
Заборона курити на пляжах									
Суднові відходи									
Добровільні заходи									
Підвищення обізнаності									
Принципи поведінки									
Кампанії з прибирання пляжу									
Законодавчі зміни									
Асиміляція пляжів, річок і каналів у системах збору відходів									
Моніторинг									
Виділення позначених областей (згідно MARPOL)									
ІНШІ ІНСТРУМЕНТИ									
Надання відповідних контейнерів для сміття тощо.									
Біорозкладаємий пластик									
Стратегії переробки пластику (цілі, стандарти)									
Покращення інфраструктури стічних вод									
Процедури надання допомоги утилізації відходів у портах									
Маркування плавучих сіток									

НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ БОЛГАРІЇ

Муніципалітет міста Малко-Тирново не є членом регіональних асоціацій з управління відходами, але має власну регіональну систему поводження з відходами.

Таким чином, муніципалітет міста Малко-Тирново розробив власну програму поводження з відходами на 2014-2020 роки. Під час стратегічної розробки програми, крім заявлених законодавчих вимог, було враховано ряд європейських та національних програмно-методичних документів та досліджень.

Місцева належна практика

Муніципалітет Малко-Тирново

Проект: "Побудова регіональної системи поводження з відходами в регіоні Малко-Тирновського району", що реалізується за фінансової підтримки Оперативної програми "Навколишнє середовище 2007-2013".

Область Малко-Тирново - один з 23 пріоритетних регіонів, на яких побудовані сміттєзвалища для утилізації комунальних відходів у рамках виконання Національної програми поводження з відходами на 2009-2013 роки.

Конкретними цілями програми є:

- Забезпечити екологічну стійкість поводження з відходами в регіоні;
- Забезпечити можливість переробки утилізацію відходів на обласному полігоні відповідно до регіональних цілей;
- Поліпшити життєво важливі показники компонентів навколишнього середовища;
- Побудувати соціально стійкий регіональний заклад для вивезення комунальних відходів.

Цілі проекту

Впровадження заходів, спрямованих на обробку, переробку / утилізацію відходів, що утворюються на території муніципалітету Малко-Тирново, та забезпечення їх екологічного знешкодження.

Діяльність проекту включає попередні дослідження, закупівлю землі та будівельні роботи, доставку машин та споруд, що обслуговують сміттєзвалище, та обладнання для окремого збору відходів.

12

EUROPEAN UNION

Будівельно-монтажні роботи проекту включають будівництво Регіонального сміттєзвалища, а також трансформаційну інфраструктуру до місця, включаючи головну дорогу та зовнішнє електропостачання. Було доставлено ланцюговий бульдозер, колісний навантажувач, самоскид, водоносний горизонт, пересувна сортувальна лінія, прес-підбирач, дизельний агрегат, пікап та контейнери для сміття.

Загальна вартість проекту становить 6 482 815,95 лева, розподіляється наступним чином:

- Європейський фонд регіонального розвитку - 5 234 873.88
- Національне співфінансування - 923 801.27
- Муніципальне співфінансування - 324 140. 80

Проект розпочався 24.10.2012 року з підписання договору фінансування та був виконаний протягом 31 місяця з дня підписання

В рамках проекту MARLENA в Малко-Тирново буде розроблена система переробки відходів.

Належні практики з району Бургас:

Проект «Побудова регіональної системи поводження з відходами в Бургаській області»

Муніципалітет Бургас спільно з муніципалітетами Средец, Камено, Несебр, Поморіє, Айтос, Руен, Карнобат, Сунгурларе та регіональне управління відходами - Бургаська область, реалізував проект: "Побудова регіональної системи поводження з відходами Бургаська область ", що фінансується в рамках Приоритетної осі 2 Оперативної програми " Навколишнє середовище 2007-2013 ", Грантовий договір № DIR-5102118-C001 / 25.08.2011г.

Регіональна система поводження з відходами в районі Бургаса обслуговує загалом 210 населених пунктів з майже півмільйона жителів. Муніципалітети Бургас, Средец, Камено, Несебр, Поморіє, Айтос, Руен, Карнобат, Сунгурларе включені в рамки системи, що включає в себе регіональне сміттєзвалище "Братово - Захід", два сміттєзвалища у муніципалітетах Несебр та Карнобат та їх транспортну інфраструктуру.

Досягнуті результати:

Створена інфраструктура для екологічно свідомого знешкодження всіх побутових та будівельних відходів, що утворюються на території Бургаської області, яка відповідає вимогам Директиви 1999/31 / ЄС щодо утилізації відходів, національному законодавству, а також завданням, описаним у Національній програмі поводження з відходами, в т.ч.

- Різко зменшилась кількість відходів, призначених для сміттєзвалищ, тим самим досягти зменшення суми зборів, що належать до ст. 64 WMA.

- Припинилося використання неліцензованих сміттєзвалищ та сконцентрувався потік відходів на контрольованому регіональному полігоні;

- Попередня обробка відходів перед сміттєзвалищем;

- Оптимізація міжміського транспорту шляхом використання перевантажувальних станцій (Карнобат та Несебр) та впровадження високоефективних засобів перевезення для утилізації відходів;

- Роздільне збирання специфічних відходів, наприклад, відпрацьованих масел, відпрацьованих акумуляторів, техніки

експлуатації, електричного та електронного обладнання, а також будівельних відходів;

- Компостування та розділення відходів, що переробляються на сміттєзвалищах;

- Проектування екологічного розкладу, що пропонує можливість утилізації біогазу.

Сума гранту 40 546 468,00 BGN

Об'єкти:

- "Братово - Захід" - регіональне сміттєзвалище, яке є складним майданчиком що включає: одне поле та інфраструктуру майданчика, установку для розділення відходів, що біологічно розкладаються, переробку сміттєзвалищ побутових та

будівельних відходів, екопарк для тимчасового зберігання небезпечних та інших специфічних побутових відходів, а також обладнання, необхідне для нормальної роботи полігону.

- Несебрська перевантажувальна станція (включаючи очисні споруди для будівництва та великогабаритних відходів) (EGO))
- Перевантажувальна станція в Карнобаті (включаючи будівельну очисну станцію та EGO)
Загальна потужність сміттєзвалища: 400,000 т.

Ємність клітини: 400,000 т.

Компостна рослина - загальна потужність: 5 000 т / рік.

Роздільна установка - загальна потужність: 10 000 т / рік.

Несебрська перевантажувальна станція - загальна потужність: 20 т / год

Карнобатська перевантажувальна станція - загальна потужність: 10 т / год

Проект: Проектування та будівництво анаеробних установок для окремо зібраних біорозкладних відходів

Бенефіціаром є Регіональна асоціація поводження з відходами Бургас, до якої входять муніципалітети Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Несебр, Поморіє, Руен, Средец та Сунгурларе.

Мета процедури - зменшити кількість твердих побутових відходів шляхом надання додаткової потужності для роздільного збору та переробки біологічно розкладних відходів.

Метою проекту є також створення інфраструктури та системи роздільного збору біологічно розкладних твердих побутових відходів у муніципалітетах Бургас, Несебру та Поморіє, як повідомило Міністерство охорони навколишнього середовища та водних ресурсів.

Потужність заводу становить 30 652 тонн на рік. Загальна сума інвестицій - понад 37,4 млн. левів. Operational Program Environment 2014-2020 передбачає надання грантів на суму 29,4 млн. левів. Термін реалізації проекту - 48 місяців.

Реалізація цих проектів дозволяє створити більш сучасний та екологічно чистий спосіб перетворення відходів у ресурс.

Штаб-квартира та адреса управління: Burgas Municipality, 26, Aleksandrovska Str.,
Tel. 056 843 891,

Голова Ради: Dimitar Nikolov - Міський голова міста Бургас

16

Кампанії та передовий досвід роздільного збору відходів

У 2018 році муніципалітет Бургас та комунальна установа Chistota Eco розпочали кампанію з організації 19 мобільних центрів. Ця ініціатива була почата в період з 28.04.2018 по 31.12.2018 року. В результаті було зібрано 106 тонн відходів, поділених на 36 основних груп. Кампанія триває у 2019 році, учасники кампанії отримують різні нагороди

та заохочення - наприклад, 10-літровий упакований компост, торгові ваучери, матеріальні нагороди.

<http://chistotaeco.com>

Бургас, Болгарія

+359 887271152

Common borders. Common solutions.

Муніципалітет Бургас надає широко розрекламовану послугу з безкоштовного транспортування до 3 кубометрів побутових будівельних відходів. Таким чином, будівельні відходи збираються окремо, що дозволяє легко вивозити цінні матеріали та пошкоджувати обладнання, не викликаючи зайвого забруднення.

НОВЕ ЖИТТЯ ДЛЯ СТАРОЇ МЕБЛІ

Ініціатива бізнес-сектору

У Бургасі стартувала кампанія - нове життя для використаної деревини шляхом збирання, сортування, обробки та переробки деревних відходів.

У рамках своєї стратегії відповідального та екологічного розвитку та як елемент стійкої економіки, компанія Kronospan виступила з ініціативою, за допомогою якої вона може переробляти деревні відходи з упаковки, побутових, будівельних та промислових виробництв. Отримана сировина буде використана при виробництві дерев'яних дощок, тобто її життєвий цикл буде подовжений до максимуму.

Згідно з їх аналізом одна тонна перероблених деревних відходів замінює вісім-десять дерев. Для цього в різних точках міста будуть розміщені спеціалізовані контейнери, замовлені Kronospan, в якій стара упаковка, меблі, скляні вироби та всі види деревини, окрім матраців та м'яких меблів, будуть зібрані.

17

Прибиральні кампанії

Національна кампанія "Очистимо Болгарію разом"

Кампанія "Очистимо Болгарію разом" була розпочата в 2012 році bTV Media Group. На сьогодні кампанія є найбільшою волонтерською ініціативою в Болгарії, яка має

на меті підвищити обізнаність громадськості з екологічних питань та зробити Болгарію чистішою та красивішою в перспективі.

Найвідоміша кампанія ставить Болгарію на перший план серед країн, що мають найкращі добровільні екологічні практики у світі.

Common borders. Common solutions.

Громадські діячі, такі як спортсмени, актори, політики тощо, є послами кампанії.

Обласна адміністрація Бургас з самого початку ініціативи була координатором кампанії "Очистимо Болгарію". Протягом багатьох років у кожному муніципалітеті була створена організація з прибирання. Результати вражають, наприклад, вже в 2013 році досягнуто наступних показників: загальна кількість учасників для Бургаської області - 25 711, серед них компанії, установи та адміністрації, які беруть участь в кампанії - 192; школи - 61; дитячі садки - 4; недержавні організації та клуби -34.184 місця прибрано, ще 40 забруднених ділянок очищено . З кожним роком кількість учасників зростає.

З 2018 року кампанія стала частиною глобальної ініціативи "Зробимо світ".

59 країн зібрали 90 000 тонн сміття. Згідно з даними Міністерства навколишнього середовища та вод, іншого довгострокового партнера ініціативи, 16 вересня 2018 року було зібрано 4123 тонн відходів з 2869 місць у Болгарії. З кожної забрудненої ділянки вивозили в середньому по одній тоні та половині сміття. Регіональна інспекція довкілля та води - Бургас повідомила про 350,3 тонн зібраних відходів.

У 2019 кампанія стане частиною найбільшої в світі громадянської ініціативи - World Up Day Clean 2019.

Обласна адміністрація Бургас визнана однією з 50 найкращих і найбільш відданих прихильників "Очистимо Болгарію разом" з національними та регіональними установами, бізнес-організаціями та видатними волонтерами.

Інші кампанії з прибирання

Належні ініціативи знайшли низку послідовників, і за останні роки зросла кількість кампаній, еко-акцій, флеш-моб та різних інших ініціатив з очищення. Серед найактивніших ініціаторів у Бургаській області:

- "Burgas Recycle" - це спільнота активних молодих людей, яка об'єднана потребою у зменшеному та відповідальному поводженні з відходами. Їх місія полягає у формуванні позитивної зміни у ставленні та поведінці людей, яка сприятиме життю в чистішому місті. "Burgas Recycles" проводить щорічні волонтерські кампанії, відкриті зустрічі, навчальні лекції, творчі майстерні, прибирання пляжів, змагання з переробки електронних відходів та інші заходи. Вони також пропонують безкоштовні поради та посібники з хорошими методами утилізації та переробки відходів.

- Фонд біорізноманіття;

Common borders. Common solutions.

- ГО «Зелена Странджа» та багато інших

Міжнародні ініціативи для чистих пляжів і гаваней

Програма «Блакитний прапор» об'єднує туристичний та екологічний сектори на місцевому та національному рівні. Він заохочує до збереження чистих та безпечних пляжів та яхт-портів, навчає всю громаду захищати довкілля узбережжя, сприяючи як його добровільній участі в екологічних ініціативах, так і щоденній поведінці. Програма дуже добре сприймається в Болгарії, а найкращі пляжі та яхти щорічно з 1995 року відзначаються Блакитним прапором за їх успішний зелений менеджмент.

Програма «Блакитний прапор» користується національною та муніципальною підтримкою, а також від ділових партнерів. Участь у ній - питання престижу та конкуренції між курортами, муніципалітетами та регіонами, що пропонують екологічно керовані пляжі, пристані та човни, туристичні послуги.

Нагородження «Блакитний прапор» базується на виконанні критеріїв, що стосуються наступних аспектів:

- Екологічна освіта та інформація;
- Якість води;
- Екологічно чисте управління;
- Безпека та послуги.

Пляжі нагороджуються Блакитним прапором тільки один сезон.

Болгарські кандидати на премію заслужено відповідали критеріям.

Серед кращих пляжів і яхт на 2019 рік у світовому масштабі 15 - болгарські, 11 з них - на території Бургаського району, а 3 - у районі гори Странджа:

Марина Діневі - порт

пляж Оазис

пляж Дюни

Пляж Созополь Харманіт

Пляж Помор'я Схід

Common borders. Common solutions.

Пляж Несебр Південь

Пляж Сонячний берег Південь

Пляж Сонячний берег Центральний

Пляж Сонячний берег Північний

Пляж Святий Влас Новий

Пляж Еленіт

Міжнародні ініціативи з екологічної освіти

ЕКО-ШКІЛЬНА МЕРЕЖА В БОЛГАРІЇ

Програма «Екошколи» охоплює 7 обов'язкових елементів, які кожна школа може сприймати як методику роботи:

- створення екокомітету;

<https://www.ecoschools.global/how-does-it-work>

Програма «Екошколи» охоплює 7 обов'язкових елементів, які кожна школа може сприймати як методику роботи:

- створення екокомітету;

Програма «Екошколи» охоплює 7 обов'язкових елементів, які кожна школа може сприймати як методику роботи:

1. створення екокомітету;

Common borders. Common solutions.

2. екологічний огляд - моніторинг навколишнього середовища та встановлення його поточного стану;

3. план дій;

4. еко-кодекс;

5. контроль та оцінка;

6. просування ідей та заходів через засоби масової інформації;

7. основні теми та заходи, пов'язані з ними, мають бути інтегровані в навчальний план та пропонуватися учням у різних класах.

ДАВАЙ ЗМЕНШИМО ВІДХОДИ

Кампанія спрямована на зменшення відходів та забруднення.

Кампанія "Скорочення відходів" проходить у 25 країнах, включаючи Болгарію, і має на меті залучити та навчати дітей та молодь з питань відходів та сприяти

довготривалим змінам у їх ставленні до навколишнього середовища.

П'ятнадцять шкіл Болгарії отримали початкове фінансування для підтримки агітаційної діяльності, а саме:

- підвищення обізнаності про вплив відходів на навколишнє середовище та громадськість;
- збільшення знань учнів та нарощування практичних навичок щодо запобігання та поводження з відходами;
- співпраця з іншими школами щодо просування освіти для сталого розвитку.

<https://www.ecoschools.global/>

E-mail: petya_j@yahoo.com,

E-mail: skgbg2000@yahoo.com

Българський Рух Блакитного Прапора

Pomorie 8200

1A "Vasil Levski" Str

E-mail: bulblueflag@yahoo.com

<https://www.blueflag.bg>

Фотографії та текст з сайту
Болгарського Руха Блакитного прапора

22

Кращі практики з Румунії

Інтегрована система поводження з відходами у повіті Галац - нові інвестиції Європейська стратегія щодо пластмаси у циклічній економіці

Стратегія з питань пластмаси, прийнята Європейською Комісією у січні 2018 року, є частиною переходу до циклічної економіки. У цьому документі Комісія визначила пластик як основний пріоритет і взяла на себе зобов'язання розробити "стратегію для вирішення проблем, які набуває пластик в ланцюжку вартості, та проаналізувати весь його життєвий цикл".

Основна мета цієї стратегії - закласти основи нової економіки пластику, в якій проектування та виробництво пластику і виробів з нього повністю відповідає потребам повторного використання, ремонту та переробки та в яких матеріали розробляються більш стійкими.

Пріоритетними напрямками стратегії щодо збирання та сортування пластикових відходів, що стосуються проекту інтегрованої системи поводження з відходами у повіті Галац, є:

- Зміни на рівні виробництва та дизайну дозволяють підвищити рівень переробки для всіх ключових застосувань. У 2030 році більше половини пластикових відходів, що утворюються в Європі, буде перероблено. Роздільне збирання пластикових відходів досягне дуже високого рівня. Утилізація відходів пластикової упаковки досягне рівнів, порівнянних з іншими пакувальними матеріалами;
- Потужність ЄС щодо переробки пластмас буде значно розширена та модернізована. У 2030 році потужність сортування та утилізації зросте у чотири рази порівняно з 2015 роком.

Для досягнення пріоритетів, визначених у стратегії, пропонується набір структурованих заходів з чотирьох пріоритетних тем:

- Поліпшення економічних аспектів та якості переробки пластмас:
 - ✚ дизайн з потенціалом переробки;
 - ✚ стимулювання попиту на вторинну пластмасу;
 - ✚ кращого і більш гармонізованого збирання та сортування, а саме:
Заохочувати більш стандартизовані та ефективні практики в ЄС, Комісія видасть нові вказівки щодо вибіркового збору та сортування відходів.

Common borders. Common solutions.

Комісія також наполегливо підтримує Європарламент у його зусиллях змінити правила відходів для забезпечення кращого виконання існуючих зобов'язань щодо вибіркового збору пластикових матеріалів.

- Скорочення пластикових відходів та знешкодження відходів у загальнодоступному користуванні
- Скорочення пластикових відходів та знешкодження відходів у загальнодоступному користуванні;
- Встановлення чіткої нормативно-правової бази щодо пластмас із біологічно розкладаними властивостями; регуляція мікропластику;
- Орієнтація інновацій та інвестицій на кругові рішення;
- Оцінювання дій у всьому світі.

Впровадження інтегрованої системи управління відходами здійснюватиметься у 2 (два) етапи:

• **2021**

- буде в експлуатації склад Valea Marului. Він буде обслуговувати весь округ. Міста, які менші міста Галац обслуговуються існуючим родовищем Тірігіна;
- запрацює нова сортувальна станція у Valea Marului. Вона буде обслуговувати весь округ, за винятком міст Галац та Текуч;
- договір інкасації та транспортування буде укладений Асоціацією розвитку спільнот;
- буде впроваджена система роздільного збору відходів, що переробляються;
- станції для перенесення та компостування у м. Тг. Бужор і Текучі будуть діючими і тимчасовими центрами зберігання.

• **2023**

- Буде функціонувати вся система SMID, включаючи завод ТМВ та станцію передачі Галац,
- Депо Valea Marului буде обслуговувати весь округ, включаючи місто Галац.

Система SMID:

- збір відходів (комунальних, вторинних, сипучих та біовідходів);
- перевезення відходів;
- поводження з відходами;
- сортування відходів, що переробляються;
- компостування біовідходів;
- зберігання залишкових відходів;
- обробка вилуговування.

Планові інвестиції

- Придбання обладнання для збирання твердих побутових відходів для повіту, окрім міст Текучі та Галац;
- Закупівля обладнання для роздільного збору та транспортування твердих побутових відходів, що переробляються, для усього повіту, крім міста Текучі;
- Створення 3 станцій передачі наступним чином:
 - ✚ Текучі, - місткістю 23.000 т / рік, відповідно 81 т / добу; Тг.
 - ✚ Бужор - місткістю 10.000 т / рік та 32 т / добу відповідно;
 - ✚ Галаті - місткістю 37,000 т / рік та 200 т / добу відповідно.
- Створення нової сортувальної станції у Valea Marului потужністю 6.000 т / рік;
- Створення 2 центрів тимчасового зберігання сипучих відходів та небезпечних відходів на станціях перенесення Текучі та Тг. Бужор;
- Повторне введення в дію заводу з компостування на Тг. Бужор;
- Створення заводу компостування Текучі потужністю 700 т / рік зелених відходів у парках та садах;
- Виготовлення МВА з анаеробним травленням у Галаці потужністю 120 000 т / рік
- Реалізація нового сміттєзвалища у Valea Marului потужністю 1 000 000 куб. м;
- Закриття невідповідного депозиту від тарифів - Текучі.

Інтегрована система управління відходами у повіті Тулча

Фінансування: Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР) в рамках галузевої оперативної програми - SOP ENV та Операційна програми великої інфраструктури. Фаза II проекту мала на меті продовжити інвестиції в сектор поводження з твердими побутовими відходами, започаткованих Секторною Операційною Програмою Середовища.

Метою проекту було розроблення стійкої системи поводження з відходами за європейськими стандартами у повіті Тулча, вдосконалюючи послуги та зменшуючи кількість сміттєзвалищ, що не відповідають стандартам, у відповідності з практикою та політикою ЄС.

Мета проекту: поліпшення якості навколишнього середовища та умов життя мешканців повіту Тулча.

Проект був реалізований Радою повіту Тулча в період з 03.12.2013 по 31.12.2017 і складався, головним чином, з:

Інвестиції на рівні повіту Тулча:

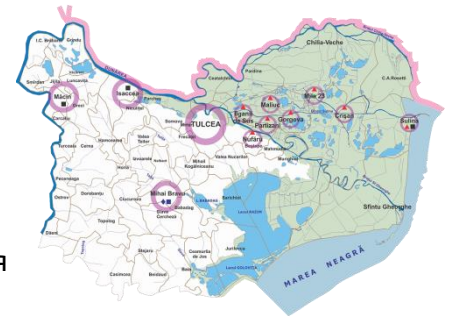
закриття сміттєзвалищ у Макіні, Ісакчеї та Суліні;

будівництво полігону в районі Міхай Браву;

будівництво механічно-біологічної очисної споруди в районі Міхай-Браву;

будівництво 10 причальних доків;

придбання обладнання для транспортування / перевезення відходів, а також збирання відходів (обладнання - бункери та контейнери).

Навчально-просвітницька кампанія.

Для розвитку відповідних районів поводження з відходами було створено чотири зони збору:

Зона 1 Тулча - складається тільки з муніципалітету Тулча, який обслуговується на полігоні відповідно до загальної місткості 1000000 кубічних метрів.

Зона 2 Міхай Брава - включає 2 міста, Ісакча і Бабадаг і 29 комун (площа - 3682 км²);

Зона 3 Макін - включає місто Макін та 10 комун (площа - 908 км²);

Common borders. Common solutions.

EUROPEAN UNION

Зона 4 Дельта Дунаю - включає місто Саліна та 7 комун (площа -2615 км²).

Результати:

✚ Було закрито три сміттєзвалища - Ісакчея, Макін та Суліна.

✚ У місті Михай-Браву було побудовано сміттєзвалище, яке включає:

складські приміщення, вагові платформи для збору фільтрату і мережі збору зливових вод, технології зберігання і очищення стічних вод, фільтрату, побутових стічних вод, а також різні споруди і пов'язані з ними споруди.

✚ Станція механічної та біологічної очистки Михай-Браву була побудована з 4 фронтальними навантажувачами і 6 сміттєвозами всередині станції.

✚ Будівництво причалів дока від дельти Дунаю. В рамках проекту було побудовано 10 причалів в дельті Дунаю, спрямованих на висадку суден, які завантажуватимуть дельта-відходи. Доки для швартування розташовані так:

- 3 в Суліні;
- 1 у Кришані;
- 1 у Міла 23;
- 1 у Горгові;
- 1 в Ільганії де Сус;
- 1 у Маліуці;
- 1 в Нуфару;
- 1 у Партизані.

Будівництво під'їзних шляхів для інвестицій в Михай-Браву, Суліна і Нуферу.

Придбання інкасації, транспорту, пов'язаного з SMID у повіті Тулча, наприклад, урни, контейнери, прес-контейнери, склади, а також транспортне обладнання та інвентар.

Основні переваги:

Common borders. Common solutions.

- ✚ Збільшена частка відходів, що переробляються / відновлюються, у загальній кількості зібраних твердих побутових відходів в результаті інвестицій, які забезпечують підготовку до переробки та повторне використання твердих побутових та подібних відходів на 50% відповідно до Рамкової Директиви щодо відходів 2008/98 / ЄС.
- ✚ Поліпшення якості життя та здоров'я людей завдяки контрольованому захороненню відходів!
- ✚ Забезпечено більш родючий ґрунт, багатші та здоровіші культури шляхом компостування біологічно розкладаємих відходів у домогосподарствах за допомогою спеціальних компостних матеріалів, доступних для жителів сільської місцевості.
- ✚ Забезпечено більш привабливий пейзаж шляхом закриття сміттєзвалищ неорганічного характеру та дотримання Директиви 99/31 / ЄС щодо утилізації відходів.

Контакти: Пані Mariana Olariu - Керівник проекту
E-mail: mariana.olariu@cjtulcea.ro
Тел.: 0240502228
Факс: 0240 511212

Джерело: <http://www.smidjudetultulcea.ro>

Комплексна система управління відходами у повіті Констанца

Період: 17.02.2014 - 30.04.2019

Партнери: - Рада повіту Констанца;

- Міжгромадянська асоціація розвитку "Доброгея" - ADI Dobrogea

Фінансування:

- Галузева екологічна політика (SOP ENVIRONMENT): Пріоритетна вісь 2 - Розробка інтегрованих систем поводження з відходами та реабілітація історично забруднених ділянок
- DMI 2.1. Розробка інтегрованих систем управління відходами та розширення інфраструктури по поводженню з відходами

Метою проекту є доповнення існуючої інфраструктури та інвестиційного обладнання, яке надасть комплексне управління відходами у повіті, що забезпечать мінімальні стандарти, необхідні для відповідності екологічному законодавству ЄС, а також виконання зобов'язань, щодо яких Румунія взяла на себе договір про приєднання.

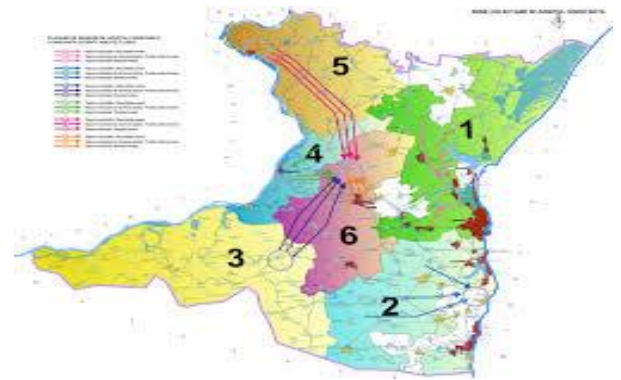
Загальні цілі проекту:

- ✚ Підвищення рівня життя та екологічних стандартів у повіті Констанца спрямоване, головним чином, на дотримання законодавства ЄС щодо навколишнього середовища;

Common borders. Common solutions.

✚ Розробка стійкої системи поводження з відходами у повіті Констанца шляхом вдосконалення поводження з відходами та зменшення кількості забруднених територій округу.

Проект полягає у закритті невідповідних міських сміттєзвалищ з населених пунктів Гаршова, Чернавода, Медидія, Мурфатлар і Текіргіол, будівництво в районі Тортомана нового сміттєзвалища, сортувальної станції та механіко-біологічної очисної споруди, будівництво в населених пунктах Гаршова та Делені двох перевантажувальних станцій, будівництво в Овідіу сортувальної станції та механіко-біологічної очисної споруди - виконане за стандартами Європейського Союзу, а також придбання обладнання для транспортування, поводження та зберігання відходів. З метою впорядкування діяльності щодо поводження з відходами у повіті Констанца було створено шість зон збору і транспортування відходів.

Результати:

- Придбання контейнерів для вибіркового збору відходів;
- Придбання обладнання і контейнери для утилізації відходів;
- Будівництво станцій перевезення відходів у Делені та Гаршової;
- Будівництво сортувальних станцій в Овідіу та Тортомані;
- Будівництво механічних та біологічних очисних споруд в Овідіу та Тортомані;
- Будівництво екологічного складу на Тортомані;
- Закриття невідповідних звалищ з Харшова, Чернаводе, Техіргіол, Мурфатлар, Меджидия;
- Інформаційна і екологічна просвітницька кампанія для населення.

Контактні дані:

Пані Creangă Viorel - Керівник проекту

Common borders. Common solutions.

E-mail: vcreanga@cjc.ro

Mrs. Ivonne Saghiu - Проєктний координатор

E-mail: ysaghiu@cjc.ro

Інформаційне джерело та фото:

www.adidobrogea.ro і <http://constanta-judet-curat.ro>

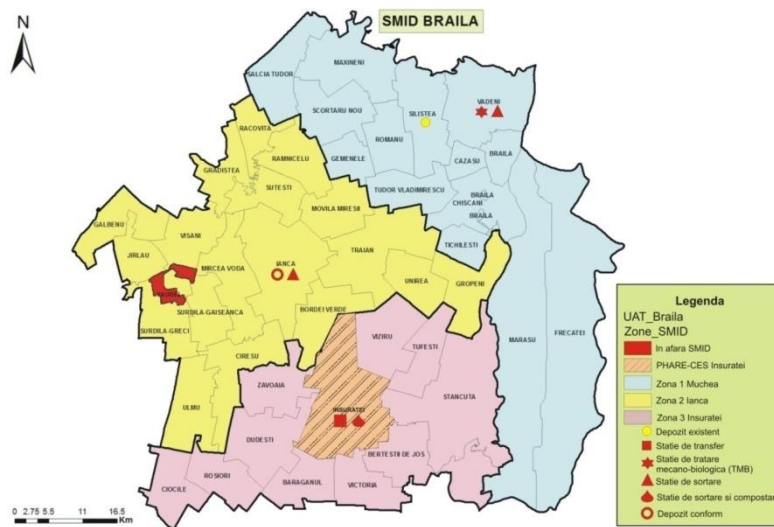
Інтегрована система управління відходами у повіті Браїла

Проєкт фінансується за рахунок Європейського фонду регіонального розвитку, згідно з Договором про фінансування №. 4476 / RP / 27.09.2013.

Партнери:

Рада повіта Браїла та Асоціація розвитку громади "ECO DUNAREA" Браїла.

Мета проєкту - встановлення комплекс заходів, які поступово призводять до високого рівня життя населення та до менш забруднюючих середовищ.

30

Загальні цілі проєкту:

- Підвищення рівня життя та екологічних стандартів у повіті Браїла, головна мета - відповідність законодавству ЄС про навколишнє середовище;
- Розробка стійкої системи поводження з відходами у повіті Браїла, шляхом вдосконалення поводження з відходами та зменшення кількості забруднених територій повіту.

Специфічні цілі проєкту:

Common borders. Common solutions.

Розширення чисельності населення, яке отримує користь від збирання побутових відходів та відповідних послуг з управління якістю та за прийнятними тарифами;

- Зменшення кількості відходів, що зберігаються;
- Збільшення кількості перероблених та відновлених відходів;
- Створення ефективних структур поводження з відходами.

У рамках проекту заплановані наступні заходи:

- Закриття старого складу та будівництво відповідної сортувальної станції;
- Будівництво станції передачі;
- Будівництво сортувальної станції та механіко-біологічної станції Вадені;
- Закупівля обладнання для збору відходів у повіті Браїла;
- Інформаційна кампанія для населення.

Очікувані результати

- Збільшення кількості біорозкладних відходів, спрямованих на збереження, до 47041 тонни у рік, після закінчення проекту у зв'язку з впровадженням систем виборчого збору для всього населення повіту, заохочення індивідуального компостування і будівництва об'єктів по переробці біорозкладаних відходів (механіко-біологічна очисна установка);
- Збільшення кількості перероблених відходів, зібраних вибірково, з 2,657 тонн / рік до 2009 року до 33,527 тонн / рік після закінчення проекту;
- Збільшення швидкості переробки паперу / картону з 1,804 тонн / рік (21%) до 11,663 тонн / рік (85%);

Common borders. Common solutions.

- Збільшення кількості переробки пластику з 653 тонн / рік (8%) до 10,987 тонн / рік (85%);
- Збільшення кількості переробки металу з 0 тонн / рік (0%) до 2,476 тонн / рік (85%);
- Збільшення кількості переробки скла з 86 тонн / рік (4%) до 3,285 тонн / рік

Контактная інформація:

E-mail: ecodunareabraila@yahoo.com

E-mail: office@ecodunareabraila.ro , Джерело інформації та фото: <http://ecodunareabraila.ro>

КРАЦІ ПРАКТИКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

КРОКИ ДО ВЕЕУ

Основна мета цього проекту - поліпшення збору вторсировини і зниження негативного впливу на навколишнє середовище, зокрема на відходи електричного та електронного устаткування (ВЕЕУ).

Партнерство: ECOTIC, Ясси City Hall, SALUBRIS Ясси. Проект складається з будівництва муніципального центру зі збору утилізованих і небезпечних відходів від населення, перший в своєму роді у Румунії. Центр забезпечує автомобільний і пішохідний доступ, вивозить відходи з приватних домоволодінь, в тому числі тверді побутові відходи, які можна отримати від юридичних осіб.

Проведені заходи були спрямовані на те, щоб зробити цей центр місцевим рішенням для Ясси і прикладом передової національної практики.

Типи прийнятих відходів¹:

- ✓ Відходи паперу та паперової упаковки;

- ✓ Пластик
- ✓ Скло
- ✓ Відходи текстильних матеріалів

- ✓ Деревні відходи, меблі;

- ✓ Відходи металевої упаковки;
- ✓ Відходи електричного та електронного устаткування (ВЕЕУ);
- ✓ Будівельні відходи;
- ✓ Рослинні відходи;
- ✓ Небезпечні відходи (забруднена упаковка, масла, фарби, харчові масла, автомобільні акумулятори тощо);
- ✓ Інші категорії відходів (шини, предмети домашнього вжитку, портативні акумулятори);
- ✓ Поновлювані товари.

Також в Центрі є інформаційний пункт, а сайт, що надає інформацію, надає мотивуючу інформацію про важливість роздільного збору та правильні способи розділення відходів.

¹ Існують деякі обмеження щодо певних категорій відходів, детальніше див <http://www.cmciasi.ro/deseuri-acceptate/>

CENTRUL MUNICIPAL DE COLECTARE A DEȘEURILOR PROVENITE DIN GOSPODĂRII PARTICULARE

IASUL MEU CURAT

ACCES AUTO/PIETONAL

REGULI DE ACCES ȘI PREDARE DEȘURI:

SUNT ACCEPTATE deșeurile provenite de la gospodăriile particulare:

- DEȘURI DE AMBALAJE DE HÂRTIE ȘI CARTON
- DEȘURI DE AMBALAJE MATERIALE PLASTICE, STICLĂ
- DEȘURI DE MATERIALE TEXTILE
- DEȘURI DE LEMN, MOBILIER
- DEȘURI DE AMBALAJE METALICE
- DEȘURI DE ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE (DEEE)
- DEȘURI DIN CONSTRUCȚII
- DEȘURI VEGETALE
- DEȘURI CU CONȚINUT PERICULOS (ambalaje contaminate, uleiuri, vopsele, uleiuri alimentare, baterii auto s.a.)
- ALTE CATEGORII DE DEȘURI (anvelope, obiecte de uz casnic, baterii portabile s.a.)
- BUNURI REUTILIZABILE

LEGENDĂ AMPLASAMENT

- ① Containere pentru: DEEE, deșeuri ambalaje metalice, deșeuri de lemn/mobilier, deșeuri din construcții, deșeuri vegetale
- ② Container pentru deșeuri cu conținut periculos
- ③ Container pentru deșeuri textile
- ④ Spațiu de depozitare deșeuri de anvelope
- ⑤ Recipiente pentru deșeuri de ambalaje
- ⑥ Birou administrativ
- ⑦ Cabină de pază
- ⑧ Zonă de informare
- ⑨ Magazie
- ⑩ Bunuri reutilizabile – verificare în vederea reutilizării

NU SUNT ACCEPTATE:
 DEȘURI PROVENITE DIN COMERȚ, INDUSTRIE, ALTE ACTIVITĂȚI ECONOMICE;
 DEȘURI DE ORIGINE ANIMALĂ;
 ALIMENTE EXPIRATE;
 DEȘURI CU RISC DE CONTAMINARE BIOLOGICĂ;
 DEȘURI CU RISC DE EXPLOZIE, AUTOAPRINDERE.

Este obligatorie respectarea semnificației panourilor de informare de pe amplasament. Nu este permisă amestecarea deșeurilor periculoase și a celor nepericuloase.

Proiect susținut din fonduri acordate de către Guvernul Norvegiei prin Granturile Norvegiene 2009-2014 în cadrul domeniului de finanțare Inovare Verde în Industria din România

Proiectare: Redgraph S.R.L., Iași; Constructor: Tehnoterm S.R.L., Iași

Щоб заохотити громадян правильно здавати відходи на переробку, періодично організуються різні заходи, такі як: "Мій чистий Ясси", розіграші, студентські візити тощо.

Конкретні результати, отримані у 2017 році:

- Загальна кількість вироблених відходів: 125 тонн
- Кількість відходів, відправлених на переробку: 122 тонни
- Унікальних генераторів: 1492
- Одиничні генератори на день: 5 днів
- Унікальні генератори на день: 10 днів під час кампанії
- Інформаційні та збиральні кампанії: 4

Контактні дані:

26 Страдела Градинарі, Ясси

Адміністратор: Gheorghe Pricoroae

E-mail: administrator@cmcias.ro

Інформаційне джерело та фото:

<http://www.cmcias.ro>

Common borders. Common solutions.

День національного прибирання (ДАВАЙ ЦЕ ЗРОБИМО, РУМУНІЯ)

Ця програма складається з організації щорічної кампанії, збирання за один день, за допомогою волонтерів, сміття, що утилізується у громадському просторі. Програма реалізується по всій країні та з 2009 по 2017 рік:

- Було зібрано 25 000 тонн відходів (пластик, скло, побутові відходи, текстиль, метал), а рівень переробки збільшився з 17% до 45%.
- Залучено понад 1800000 добровольців та налагоджено партнерські стосунки з 400 компаніями.
- З 2016 року "Зробимо це, Румунія!"

Запущена платформа, за допомогою якої ви можете повідомляти про місця відходів у місті чи на природі через мобільний додаток, який доступний безкоштовно в App Store та в Google Play. Ці звіти перетворюються організацією на офіційні повідомлення органам влади та резолюції з моніторингу. До сих пір 8200 цифрових добровольців завантажили додаток, та більш ніж 400 пунктів відходів очищаються.

Головний партнер кампанії - Кауфланд Румунія, підтримує проект з 2010 року.

Інституціональними партнерами Румунії є Міністерство довкілля, Міністерство національної освіти, Міністерство вод та лісів, Міністерство туризму, Міністерство національної оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство закордонних справ, Міністерство бізнесу, торгівлі та підприємництва з надзвичайних ситуацій, Румунська жандармерія, Національна адміністрація пенітенціарних установ, Національна спілка повітових рад у Румунії, Асоціація румунських комун та Асоціація муніципалітетів у Румунії.

На рівні громадянського суспільства 150 неурядових організацій та громадських груп в Румунії підписали меморандум про співпрацю.

Контактні дані: sustin@letsdoitromania.ro

Інформаційне джерело та фото: <https://letsdoitromania.ro>

SIGUREC

SIGUREC - це масштабна ініціатива, реалізована в Румунії після офіційної угоди між приватними компаніями (холдинг Green Group, Асоціація великих ритейлерів в Румунії (AMRCR), Есорарер SA, Romcarbon SA та державних органів влади - Міністерство навколишнього середовища та зміни клімату, переробники.

Простіше кажучи, SIGUREC - це інтелектуальна і повністю екологічна, проста у використанні альтернатива переробки, яка завжди поруч із домом та приносить конкретні переваги.

Порівняно з традиційними системами збору відходів розумні пристрої SIGUREC мають ряд важливих переваг:

1. Вони збирають більшість типів відходів, будь то пластикова упаковка (в тому числі мішки і харчова фольга), папір, алюмінієва банка, балони, акумулятори, неонові лампочки, відпрацьовані мастила і т.д.

2. Вони розташовані в приміщеннях і паркінгах основної роздрібної торгівлі-торгових точках, таких як Сора чи Carrefour, легко доступні. Таким чином, подорож по магазинах може стати можливістю позбутися від твердих побутових відходів! Також у деяких населених пунктах у Вас є можливість зателефонувати щодо збору у себе вдома.

3. Вони прості у використанні, будучи повністю автоматизованими. Після того, як відходи будуть вставлені в машину, вони будуть сортуватися, рахуватися та зважуватися автоматично, не роблячи жодної іншої операції.

4. Пристрої пропонують винагороду залежно від типу відходів та його кількості. Нагорода призначається у вигляді знижок за покупки в мережі магазинів партнерів.

35

Результати:

					
14.250,2 0 t	1.100,90 t	36.977,3 9 t	1.781,6 5 t	13.916,53 t BEEY	15.081,5 4 t
СКЛО	АЛЮМІНІЙ	ПЛАСТИК	ПАПІР		ІНШІ

Контактні дані: <http://sigurec.ro>

Інформаційне джерело та фото: <http://sigurec.ro>

Кращі практики із України

НАЛЕЖНІ ПРАКТИКИ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (НА БАЗІ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ)

Проект “Інвентаризація, оцінка та зменшення впливу антропогенних джерел забруднення в Нижньодунайському регіоні, Румунії і Республіки Молдова” MIS-ETC 995 у рамках Спільної операційної програми “Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013” мав на меті підвищення рівня транскордонного співробітництва, спільних підходів, контроль та управління ризиками забруднення у регіоні Нижнього Дунаю. Партнерами проекту були:

- Аплікант (головний партнер 1) - Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації;
- Партнер 2 - Український науковий центр екології моря, Одеса;
- Партнер 3 - Інститут проблем ринка та економіко-екологічних проблем НАН України, Одеса;
- Партнер 4 - Дунайський біосферний заповідник, Тульча (Румунія);
- Партнер 5 - Асоціації прикордонного співробітництва «Євро регіон Нижній Дунай», Галац (Румунія);
- Партнер 6 - Еко-консалтинг центр, Галац (Румунія);
- Партнер 7 - Екологічний офіс запобігання забрудненню, Міністерства охорони навколишнього середовища Республіки Молдова, Кишинів (Республіка Молдова).

У рамках проекту були здійснені: інвентаризація та оцінка джерел забруднення ґрунту і води в регіоні Нижнього Дунаю, модернізація системи очищення стічних вод у місті Вилкове (Україна), забезпечення громадської інформації щодо якості води і ґрунту в районі Нижнього Дунаю, оновлення обладнання, відбір проб і лабораторних аналізів для виявлення існуючих джерел забруднення ґрунтів та води, підвищення потенціалу та обізнаності, створення довгострокової системи моніторингу для оцінки ризику і джерел забруднення ґрунту і води, розробка плану зменшення джерел забруднення та створення Регіонального центру екологічних досліджень в Україні.

У результаті проекту вдалося активізувати взаємини і підвищити рівень транскордонного співробітництва в сфері запобігання забруднень навколишнього середовища в Нижньодунайському регіоні; знайти формати спільних підходів, контролю, моніторингу та управління ризиками забруднення в регіоні Нижнього Дунаю (створення центру сталого розвитку та екологічних досліджень); підвищити рівень інформованості населення в прикордонній зоні Нижнього Дунаю про екологічну ситуацію в регіоні (проведені

інформаційні та навчальні заходи, відкритий і функціонує сайт Проекту з інформаційної кар-тою ГІС з джерелами забруднень і інформаційний сайт Центру); провести реконструкцію системи очисних споруд в місті Вилкове.

У рамках Програми EaPTC Молдова - Україна реалізований проект "Зміцнення потенціалу в цілях ефективного управління відходами в Нижньодунайському євро регіоні (CleanTown)". Зона реалізації- Нижньодунайські райони Молдови і України. Загальна тривалість - 12 (дванадцять) місяців. Заявник-Агентство транскордонного співробітництва та європейської інтеграції, Республіка Молдова

Партнери:

- ГО «Агрікола», Україна;
- Адміністрація села Валени, Республіка Молдова.

Основна мета проекту - зробити внесок у створення комплексної та ефективної системи управління відходами та як наслідок кращого захисту навколишнього середовища в нижній частині течії річки Прут Нижньодунайського районах Молдови і України.

Конкретні завдання:

- Розширення існуючих транскордонних партнерств і зміцнення співпраці між місцевими органами державної влади, установами з охорони навколишнього середовища, ГО та іншими зацікавленими сторонами з Молдови та України у сфері управління відходами;
- Розширення системи збору відходів в муніципалітетах-партнерах та придбання необхідно-го обладнання;
- Підвищення обізнаності проживаючого у регіоні населення щодо необхідності захисту навколишнього середовища і селективного збору відходів.

Основні види діяльності:

- Забезпечення цільових муніципалітетів необхідними ресурсами з метою удосконалення системи управління відходами;

Common borders. Common solutions.

- Проведення інформаційно-просвітницьких заходів з метою просування систем управління відходами зі зниженим ступенем впливу на навколишнє середовище;
- Просування селективного збору відходів серед населення села Валени і міста Рені.

Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації виконана Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 21.02.2014 року № 1021-VI (зі змінами) та Регіональної програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 28.10.2011р. № 270-VI (зі змінами).

Комплексною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 21.02.2014 року № 1021-VI (зі змінами) у 2017 році виконано наступні заходи:

- Реконструкція з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом і Чорним морем на території Комінтернівського району Одеської області;
- Інвентаризація, оцінка та зменшення впливу антропогенних джерел забруднення в Нижньо-дунайському регіоні України, Румунії і Республіки Молдова.
- Реконструкція каналізаційних очисних споруд м.Вилкове Одеської області (співфінансування)
- Капітальний ремонт діючого напірного каналізаційного колектору по вулицям Шкільній, при-кордонників в с.Маяки Біляївського району Одеської області;
- Будівництво зовнішніх мереж каналізації с.Фонтанка Лиманського району Одеської області (I, II, III, IV черга););
- Реконструкція напірних каналізаційних колекторів 1 та 2 в м.Арциз Одеської області;
- Реконструкція каналізаційних мереж та КНС в с.Надлиманське Овідіопольського району

- Розчищення русла р. Чага і захист від підтоплення території м. Арциз Одеської області. Капітальний ремонт;

- Реконструкція комплексу водопропускних та перегороджувачих споруд по балці Баланешт на території м. Рені Одеської області;

- Виготовлення ПКД "Будівництво протипаводкової ємності на Балці Баланешти для захисту від затоплення м. Рені Одеської області. Робочий проект";

- Виготовлення ПКД "Робочий проект. Реконструкція комплексу водопропускних та перегороджувачих споруд по балці Баланешт на території м. Рені Одеської області".

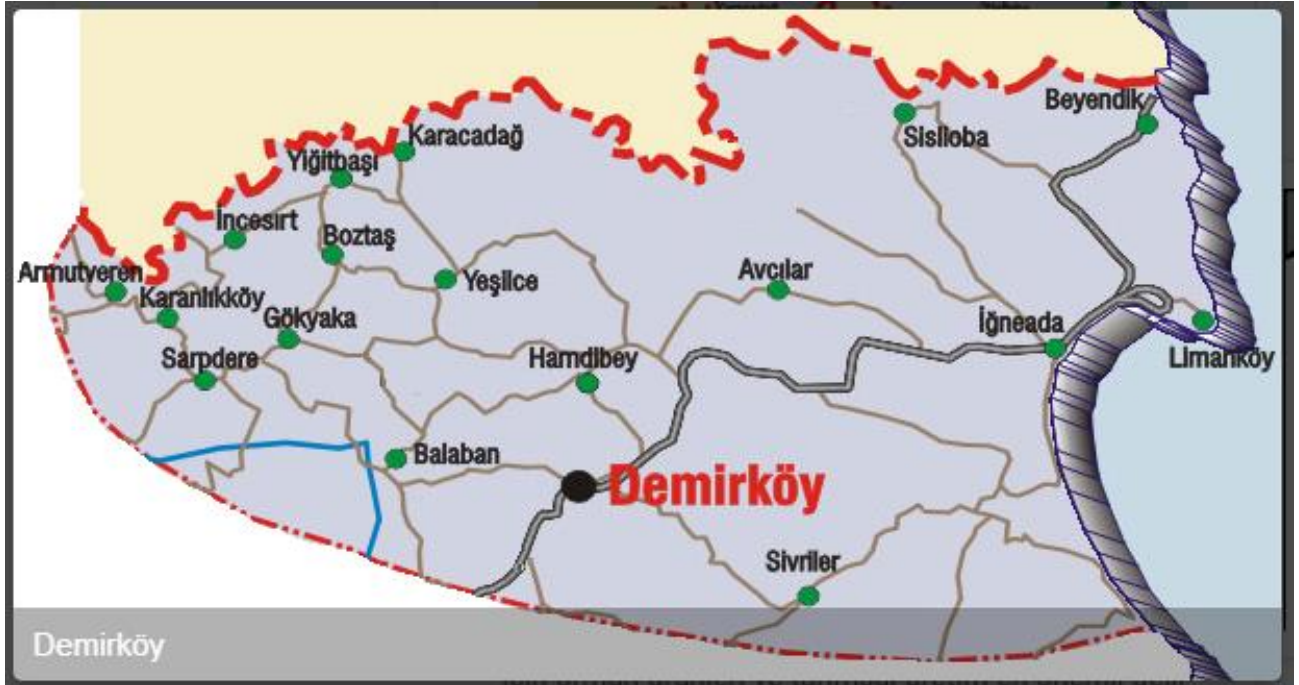
Регіональною програмою збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницько-го лиману на 2012-2018 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 28.10.2011р. № 270-VI (зі змінами) у 2017 році на 50% виконано захід: «Науково-дослідні роботи з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медикобіологічного обстеження стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки.

Варто зауважити, що наразі в Україні започаткована реформа управління відходами. 08 листопада 2018 року Постановою №820 Кабінет Міністрів України (далі-КМУ) схвалив Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 р., відповідно до якої регіональні плани управління відходами розробляють для сприяння реалізації цієї Стратегії не пізніше ніж через два роки після її схвалення. Національний план управління відходами до 2030 року (Розпорядження КМУ №117-р від 20.02.2019 р.) також передбачає розроблення та затвердження в установленому порядку проектів регіональних планів управління відходами. Термін виконання-2020 рік. Виконавці: обласні та Київська міська державна адміністрація, органи місцевого самоврядування (за згодою), Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

КРАЦІ ПРАКТИКИ ІЗ ТУРЕЧЧИНИ

м.Деміркей

м. Деміркей, що знаходиться на висоті 400 метрів над гірським хребтом під назвою (Істранка) Странджа (гори Ілдиз), на березі Чорного моря, ліси Ігнеади Лонгоз в межах не-великого населення, являє собою зелений центр поселення. Ці гори були визначені як один із 5-ти найбільш важливих районів Центральної та Східної Європи для охорони європейської природної спадщини. Індустріалізації майже немає.

Лісова продукція та сільськогосподарське виробництво - найважливіші джерела до-ходу для Демиркея.

Схили гір Ілдиз, звернені до Чорного моря, вкриті густим лісовим покривом. Ці ліси починаються від узбережжя і піднімаються до 1000 метрів по схилах гір.

Заповідні райони регіону

Назва	Провінція	Район	Га(ha)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАРК			
Ліси Ігнеади Лонгоз	Кіркларелі	Деміркей	3155
ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ			
Бухта Касатура	Кіркларелі	Візе	329
ЗАБОЛОЧЕНІ ТЕРИТОРІЇ			
Ігнеада Лонгоз	Кіркларелі	Деміркей	3000

Common borders. Common solutions.

A. SELEDA FERTILIZER («ДОБРИВА СЕЛЕДИ»)

1. Контактна інформація

Повна назва: SELEDA Biogaz Enerji Sanayi Ticaret A.Ş.

Адреса: Kumrular Village No:123
Babaeski/KIRKLARELI

тел.: 0288 427 50 00

Website: <http://seleda.com.tr>

Контактна особа: Muhammet KOLAY / Board
m.kolay@seleda.com.tr

2. Про функціонування

Підприємство «Добрива Селеди» обслуговує турецьке сільське господарство з 2018 року з твердими та рідкими органічними, органіко-мінеральними продуктами, отриманими з біогазової установки. Це найбільша в Європі комплексна установка для біо-газових добрив з площею 200 000 м².

a. Capacity Information

1.000 тонн/день-переробка відходів,
36.792 МВт/рік- вироблення електроенергії,
60 000 тонн/рік - зернових добрив
30 000 тонн/рік-виробнича потужність
рідких добрив.

Зі збільшенням потужностей, на меті
збільшити виробництво електроенергії

з 4,2 МВт / год до 10,6 МВт / год, а виробництво рідких добрив - з 30 000 т / рік до 100 000 т / рік..

b. Пояснення процесу

Рослинні відходи
Відходи тваринництва
Промислові органічні відходи

Електрична енергія
Тепло
Добрива (тверді/зернисті/рідкі)

Тваринні, рослинні та промислові органічні відходи, що потрапляють у приміщення, вивозяться у реакторі для процесу перетравлення після попередньої обробки. Після 30-денного процесу переварювання та 21-денного компостування, кінцевий продукт, отриманий після загального 51-денного процесу, доставляється на пакувальний завод.

Біогаз, рідина та м'якоть отримують під час травлення (бродіння). Електроенергія ви-робляється в когенераційній установці з біогазом. Тверде добриво виробляють шляхом ком-постування з м'якоті, а рідкі добрива збирають у лагунах. У ході цього процесу 100% азоту в парі, що виділяється в компостному тунелі, відбирають у сховищі азоту та доставляють до кінцевого продукту.

3. Позитивні наслідки роботи на навколишнє середовище

Common borders. Common solutions.

а. Утилізація рослинних і тваринних відходів

Відходи повинні бути утилізовані в природі, якщо вони не переробляються, 400 000 тонн/рік відходів переробляються на об'єкті та перетворюються на корисні продукти.

б. Органічне добриво

Оскільки органічне добриво повністю використовується рослинами, воно не залишає залишків у ґрунті чи воді. Внаслідок широкого використання органічних добрив скорочується використання хімічних добрив.

4. Результати

Завод є хорошою практикою щодо утилізації та переробки відходів.

Він перетворює жирові відходи та тваринні відходи у корисні продукти і не робить негативного впливу на навколишнє середовище під час цього процесу. Він виробляє електроенергію та добрива як результат своєї діяльності, що позитивно впливає на во-ду, ґрунт, навколишнє середовище та здоров'я людини при розгляді його кінцевих продуктів.

В. KIRK KAB

1. 1. Контактна інформація

Повна назва: Kirklareli Local Government Union of Construction and Operation of Solid Waste Facilities (KIRK KAB)

Адреса: Karacaibrahim Quarter Kurtuluş St. Acun Apt. No:2 Center / Kirklareli

Тел. : 0288 214 63 00

Website: <http://kirkkab1.org>

Контактна особа: Gökhan Kaya ATAY (Deputy Mayor of Luleburgaz Municipality)

e-mail: gkayaatay@luleburgaz.bel.tr

2. Про функціонування

Компанія KIRK KAB була створена у 2006 році під керівництвом муніципалітету Кіркларелі за участю семи муніципалітетів та почала отримувати тверді відходи у 2009 році. Сьогодні 21 муніципалітети та члени Спеціальної адміністрації провінції Кіркларелі входять до KIRK KAB.

а. Інформація про ємність

Площа зберігання твердих відходів: 150.000 м² (4 лота)

Місткість зберігання твердих відходів: 1,975 000 м³

Зібрано 425 000 тонн відходів.

б. Генерація електроенергії

З 2018 року електроенергія виробляється з біогазу на об'єкті збору та виробництва електроенергії на площі 3000 м². У 2018 році вироблено 4 874 728 кВт електроенергії. Споруда була розроблена для збільшення потужностей у чотири рази.

Прогнозується, що виробництво біогазу збільшиться, а додаткові газові турбіни (3 місця, готові до газової турбіни) та виробництво електроенергії збільшуватимуться до 20 000 000 кВт годин щорічно, коли вводяться в експлуатацію інші партії, що належать до зони відходів, а кількість зібраних відходів збільшується.

3. Результат

Тверді відходи збираються на сміттєзвалищах і їх негативний вплив на навколишнє середовище зводиться до мінімуму. Електроенергія виробляється з біогазу, отриманого як побічний продукт від цієї діяльності. Споруда вважається хорошою практикою в частині утилізації відходів та переробки.

C. ZERO WASTE («Нульові відходи»)

1. Проектна інформація

Проектна назва : Zero Waste Project

Територія проекту: Туреччина

Орган підрядника: Міністерство охорони навколишнього середовища та урбанізації

Website: <https://sifiratik.gov.tr/>

Тел.: + 90 (312) 410 10 00

e-mail: sifiratik@csb.gov.tr

2. Про проект

“Zero Waste” проект визначається як підхід щодо запобігання утилізації відходів, який включає більш ефективне використання ресурсів, зменшення кількості утворених відходів, створення ефективної системи збору та переробки відходів. Проект базується на принципах сталого розвитку для управління нашими відходами в рамках майбутніх поколінь для очищення розвиненої Туреччини та орієнтації на нульовий принцип відходів, щоб залишити життєздатний світ, ініційовані проекти для забезпечення управління поведінням з відходами за допомогою комплексного підходу.

Цільові групи проекту

Місцеві адміністрації, державні установи, установа, визначена у списку додатків-1, та всі учасники, які хочуть створити нульову систему поводження з відходами на добровільній основі, є зацікавленими сторонами проекту.

Станом на 2018 рік, проект «Нульові відходи» поетапно:

- ✓ У державних установах,
- ✓ У терміналах (аеропорт, автовокзал, залізничний вокзал тощо),
- ✓ У навчальних закладах (університеті, школі тощо),
- ✓ У торгових центрах,
- ✓ У лікарнях,
- ✓ Заклади відпочинку (готеліресторани тощо), etc.), реалізація великого бізнесу та має на меті здійснити практику по всій Туреччині у 2023 році.

Діяльність у рамках проекту

"Посібник з впровадження нульових відходів", підготовлений для керівництва впровадженням нульових відходів, розміщений на веб-сайті Міністерства навколишнього середовища та урбанізації (<http://www.csb.gov.tr/projects/sifiratik>).

Лідер проекту

Проект здійснює Міністерство охорони навколишнього середовища та урбанізації під керівництвом Еміне Ердоган, дружини президента Реджепа Ердогана.

а. Освіта

Участь у проекті базується на волонтерстві. Громадські організації та приватний сектор були запрошені до навчання. Інформативні тренінги призначені як для державних службовців, так і для студентів та школярів. Змагання, табори та заходи підтримуються на високому рівні.

б. Район нульових відходів

Міністерство охорони навколишнього природного середовища та урбанізації здійснюватиме пілотний район та вибір району, де він може реалізувати проект з нульовими відходами.

с. Нульовий відхід Синій

В рамках руху "Нульові відходи" було реалізовано проект "Зелений відхід синій", метою якого є підтримка охорони морів, що оточують нашу країну.

3. Результат

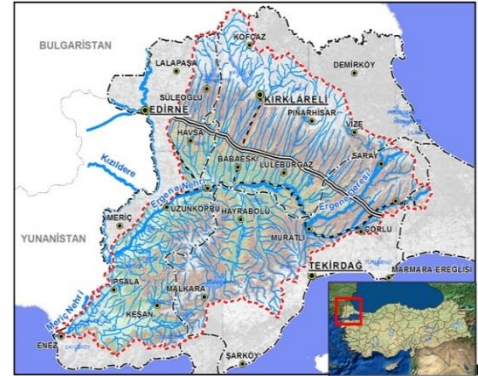
Common borders. Common solutions.

Просто змінюючи звички та переробляючи відходи, не вирубують тисячі дерев, зменшують викиди парникових газів, і значно досягається економія нафти та води.

D. ПЛАН ДІЙ ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ БАСЕЙНА РІЧКИ ЕРГЕН

1. Проектна інформація

Повна назва :
План дій щодо збереження басейну річки Ерген
Простір застосування : Басейн Ергена
Орган підрядника :
Міністерство охорони навколишнього
середовища та урбанізації
Website :
<http://ergene.ormansu.gov.tr>

Тел.: :
0312 207 63 30/37

2. Про проект

Басейн річки Ергене

Цей басейн в регіоні Мармурового моря в Туреччині, розташований в субрегіоні Фракії. Субрегіон Фракії охоплює територію, яка починається з кордону провінції Стамбул на 45 сході і закінчується межами Болгарії і Греції на заході і областю переходу від регіону Мармурового моря до Європи. Основне джерело поверхневих вод в басейні; У басейні Ергене.

Загальна площа 12.438,2 км², довжина річки 283 км,

Загальний водний потенціал, в рік 1,71 млн м³.

(78% поверхневих і 22% підземних вод)

а. Мета проекту

Басейн річки Ергене, який втратив рівновагу в дилемі розвитку навколишнього середовища, сильно забруднений і досяг своєї точки зникнення. План дій щодо збереження басейну річки Ергене був реалізований з метою вирішення цієї проблеми.

- ✓ Основна мета- досягнення хорошої якості води у річці Ергене, а саме підвищення якості води до 2023 року, що включає:

Common borders. Common solutions.

- вода може використовуватися в іригації, аквакультури, деяких галузях промисловості;
- як питна вода після доступного лікування

d. Діяльність в рамках проекту

Створення упорядкованої організованою промислової зони (OIZ);

Потік стічних вод, що скидаються в річку Ергене і її бічні притоки з 2037 промислових об'єктів у басейні, складає 460 000 м³ / добу. З метою контролю скидання стічних вод окремі галузі в басейні були об'єднані під дахом «Поліпшення OIZ». З цим поліпшенням OIZ, проблеми, викликані розрізненими галузями промисловості, будуть мінімізовані, буде попереджено втрату часу і ресурсів, а інфраструктура і надбудова будуть реорганізовані. Всього в басейні було встановлено 10 гніздових OIZ, 8 в Текірдазі і 2 в Стамбул.

Створення станцій очищення побутових стічних вод;

В рамках Плану дій були побудовані і введені в експлуатацію очисні споруди у 13 -х муніципалітетах із населенням понад 10 000 чоловік.

Регулювання стандартів скидання стічних вод;

Щоб поліпшити якість води, вперше було введено обмеження для басейну річки Ергене в параметрі «Існуючі норми витрати (потреба в хімічному кисні)» в Положенні про контроль за забрудненням води, і був введений стандарт кольору..

3. Результат

Очікується, що результати заходів, що проводяться в рамках Плану дій щодо збереження басейну Ерген, будуть відчуті в найближчі роки.

E. CORINE

1. Контактна інформація

Повна назва : CORINE Project (Координація інформації про довкілля)

Територія : Туреччина

Тел. : +90 (312) 207 50 00

Website : <https://corine.tarimorman.gov.tr>

Орган підрядника : Міністерство охорони навколишнього середовища та урбанізації

Що таке CORINE?

CORINE (Координація інформації про навколишнє середовище) - це дані про покриття / використання землі, створені методом комп'ютерної візуальної інтерпретації, заснованої на супутникових знімках згідно Класифікації наземного покриття / використання, встановленої Європейським агентством з навколишнього середовища.

3. Діяльність в рамках проекту

e. Мета проекту

Основна мета проекту CORINE: У країнах-членах ЄЄП, відповідно до критеріїв та класифікаційної системи, встановлених Європейським агентством з навколишнього середовища, встановлення одних і тих же основних даних та створення стандартної бази даних для визначення екологічних змін на землі, раціонального управління природними ресурсами та формулювання екологічної політики.

f. Області використання

✓ Визначення змін земель для моніторингу навколишнього середовища в рамках Глобального моніторингу довкілля та безпеки (GMES),

✓ Розроблення основних кадастрів землекористування, таких як сільськогосподарського, лісового тощо,

✓ Моніторинг знищення лісових масивів,

✓ Розроблення плану дій щодо посухи сільського господарства,

✓ Моніторинг змін водно-болотних угідь,

✓ Підготовка планів управління водними об'єктами та відходами,

✓ Підготовка екологічних планів

✓ Створення Міського атласу (він буде використаний у процесі гармонізації Директиви INSPIRE та багатьох інших питань).

g. Дослідження

Для проекту CORINE 2018 розпочато закупівлю зображень 01.01.2018 р., а станом на 01.04.2018 р. роботи з перекладу розпочато розпочато. Дані, які були перевірені Європейським агентством з навколишнього середовища (ЕЕА) у середині та наприкінці проекту, були готові для передачі у травні 2019 року. Для нашої країни CORINE створила базу карт наземного покриття 1990, 2000 років, 2006, 2012, 2018 та зміни між 1990-2000, 2000-2006, 2006-2012, 2012-2018. Дані подано до Європейського агентства з навколишнього середовища та тепер поєднано з європейськими картами сухопутного покриття та включено до всієї європейської карти.

(<http://corine.tarimorman.gov.tr/corineportal/index.html>).

Даний набір даних щодо зміни земельного покриття / користування та наземного покриття / використання земель та статистика земельного покриття публікуються за цією адресі.

Common borders. Common solutions.

4. Результат

Використовуючи статистику земельного покриття, буде відстежуватися правильне викори-стання ресурсів та точно складатись стратегічні плани на майбутнє. Проект є хорошою прак-тикою захисту навколишнього середовища та не знищення ресурсів.

Міжнародний екологічний табір відбувся в Кітені, Болгарія, в рамках заходів проекту MARLENA, в яких взяли участь 50 учасників з Болгарії, Туреччини, Молдови, України, Румунії. Еко-акція була проведена на території, що охороняється Маслен за участю дітей і співробітників проекту.

Кращі практики із Молдови

Центр екологічного консультування м.Кагул реалізував проект "Удосконалення інтегрованого управління прибережними зонами в Чорноморському регіоні". Проект фінансувався Європейським Союзом у рамках Спільної оперативної програми «Басейн Чорного моря 2007-2013».

Цей проект розробив та просунув загальні інструменти та методології інтегрованого управління прибережними зонами (ICZM) у 5-ти регіонах, створив методологічну базу, яку можна засвоїти в адміністративній практиці всіх регіонів-партнерів, надаючи схему, придатну для подальшого використання по всьому басену Чорного моря. Цей проект підтримав та об'єднав окремі національні підходи для дотримання рекомендацій ЄС щодо ICZM. Основним внеском цього проекту стало посилення участі громад, громадянського суспільства та місцевих державних органів влади в сталому розвитку та покращенні якості життя у прибережних регіонах проекту.

Що стосується питання партнерства, структура була сформована з шести представницьких організацій з 5 держав - членів, країн-партнерів та кандидатів, з яких 4 (крім Молдови) мають прямий вихід до Чорного моря: Румунія, Болгарія, Україна, Молдова та 2 партнери з Туреччини.

Основним напрямком проекту було покращення якості морського середовища з використанням спільних інноваційних методологій для планів комплексного управління прибережними зонами в межах

В рамках проекту було створено робочу групу, яка забезпечила платформу для активного залучення різних зацікавлених сторін з декількох регіонів басейну Чорного моря у розробці спільного дослідження статусу ICZM, загальних індикаторів та методологій, призначених для підтримки інтегрованого підходу до управління прибережною зоною у проекті регіони.

50

Результати цього проекту є:

- ✓ один договір про партнерство, підписаний для забезпечення сталого проєк-ту;
- ✓ посібник з передовою практикою для державних органів щодо участі громадськості;
- ✓ видано посібник з регіонального партнерства ICZM у зоні Чорного моря (вміст: 1 Керівництво по регіональному партнерству ICZM та 1 DVD з потен-ційною базою даних партнерів та можливостей фінансування);
- ✓ Вийшов технічний інструментарій Чорноморського МКЗМ.

Центр екологічного консультування м. Кагул також реалізував проєкт «Чисті річки - чисте море! Дії громадських організацій з охорони навколишнього природного середовища в Чорноморському регіоні» (CRCS). Проєкт фінансувався Європейським Союзом у рамках Спільної оперативної програми «Басейн Чорного моря 2007-2013». Партнерство було утворе-но 7 партнерами із 5 різних країн: Румунії, Молдови, Болгарії, Грузії та Туреччини.

Common borders. Common solutions.

Основним напрямком був внесок у ефективність заходів, що вживаються різними зацікавленими сторонами для вирішення проблеми забруднення води, як загального виклику в охороні навколишнього природного середовища Чорного моря.

Основними заходами проекту були:

- створення структури для кращої співпраці міжгромадськими організаціями, місцевими органами державної влади та іншими зацікавленими сторонами у сфері управління водними ресурсами та боротьби із забрудненням;
- посилення спроможності співпраці громадських організацій та місцевих державних органів;
- посилення участі громадськості в управлінні водою.

Результатами реалізованого проекту є:

- вдосконалені та всебічні знання щодо управління водними ресурсами та стану контролю забруднення в регіонах проекту;
- окреслена роль громадських організацій в екологічному питанні; створені інструменти партнерства;
- збільшення досвіду - обмін питаннями управління водними ресурсами та контролю забруднення;
- покращена інформація про потенційних партнерів; краще розповсюдження інформації та результатів проекту серед різних зацікавлених сторін;
- покращені умови співпраці громадських організацій та місцевих органів влади;
- підвищення рівня кваліфікації та інформації щодо управління водними ресурсами та протидії забрудненню серед громадських організацій
- підвищення рівня співпраці між державними та приватними зацікавленими сторонами;

Common borders. Common solutions.

- Розширення знань та підвищення обізнаності щодо управління водними ресурсами та контролю забруднення.

Manta Lake

52

Центр екологічного консультування м. Кагул також реалізував проект "Зміцнення громадянського суспільства в Молдові для кращих умов навколишнього середовища", реалізований компанією Milieukontakt International. Цей проект був фінансово підтриманий програмою MATRA Міністерства зовнішніх справ Нідерландів. Партнерство проекту було сформовано дев'ятьма екологічними громадськими організаціями з Молдови. В рамках вищезазначеного проекту було створено спільний позиційний документ, який був розроблений робочою групою з питань водних об'єктів із залученням експертів у цій галузі, представників закладів освіти, місцевих органів державної влади та членів громадських організацій. Цю робочу групу підтримали громадські організації з Республіки Молдова, активні в галузі охорони навколишнього природного середовища під час Форуму екологічних неурядових організацій в лютому 2011 року, які надають інформацію та експертизу в галузі управління водними ресурсами.

Цей позиційний документ був розділений на три частини: Документ про позицію громадських організацій щодо поверхневих вод, Документ позиції громадянського суспільства щодо поводження з відходами, Документ про позицію громадської організації щодо участі громадськості у прийнятті екологічних рішень. Були визначені основні проблеми щодо по-верхневих вод, поводження з відходами та прийняття екологічних рішень, запропоновані рішення та розроблені рекомендації. Цей документ використовується також як керівництво для місцевих органів державної влади.

Common borders. Common solutions.

Зміцнення громадянського суспільства в Молдові для «кращого середовища» мало на меті стимулювання співпраці між зацікавленими сторонами за допомогою різних заходів, що розроблялися на місцевому та національному рівнях.

Громадянське суспільство в рамках цього проекту мало величезний вплив на якість навколишнього середовища не лише завдяки втручання, але й через активну участь у розробці політики та в процесі прийняття рішень щодо екологічних питань.

Common borders. Common solutions.

Спільна операційна програма «Басейн Чорного моря» 2014-2020 років

Редактор матеріалу: Асоціація «Зелена Странджа»
Серпень 2019

Спільна операційна програма Чорноморського басейну 2014-2020 рр.
Фінансується Європейським Союзом через Європейський інструмент сусідства
та країни-учасниці: Вірменія, Болгарія, Грузія, Греція, Республіка Молдова,
Румунія, Туреччина та Україна.